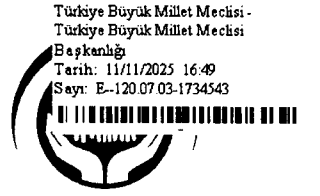

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-18427592

Konu : Soru Önergesi (7/27994)

7/27994
GK 162

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.05.2025 tarihli ve 1630082 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Doğan BEKİN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/27994 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/27994 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B2A7F7CC-4C5F-4DB6-9852-AA32BB4B1BCA

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN

Çocuk Gelişimcisi

Telefon No:(312) 705 58 09

İstanbul Milletvekili Sayın **Doğan BEKİN**'e Ait 7/27994 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bağımlılık tüm dünyada çocukları, yetişkinleri ve tüm toplumu çok yönlü olarak etkileyen bir sorundur. Bağımlılık genel olarak alkol, uyuşturucu, tütün gibi maddeleri kullanmaya bağımlı olmak anlamına gelen madde bağımlılığı ile internet, dijital araçlar, sosyal medya, kumar, alışveriş gibi belirli davranışlara olan bağımlılık anlamına gelen davranışsal bağımlılık olmak üzere iki tür üzerinden ele alınmaktadır. Bu farklı türlerdeki bağımlılıkların ve bunların alt türlerinin birbirinden farklılaşan ortaya çıkış nedenleri, risk faktörleri ve sonuçları vb. bulunmaktadır. Bununla birlikte tüm bağımlılık türleri için ortak olan risk faktörleri ve koruyucu tedbirler de bulunmaktadır.

Bakanlığımız tarafından bağımlılığın önlenmesi kapsamında genel risk faktörlerini ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bakanlığımızın bağımlılığın önlenmesi ve çocukların bağımlılıktan korunmasındaki temel perspektifi bağımlılığın ortaya çıkmadan önlenmesidir. Her türlü tedbire rağmen bağımlılığın oluşması durumunda ise hedefimiz bunu en erken şekilde tespit ederek rehabilitasyon süreci için ilgili kurumlara hızlı şekilde yönlendirmelerin yapılarak tedavi ve rehabilitasyon ile bağımlılığın sonlanması, tekrar ortaya çıkmaması için psikososyal destek hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Bağımlılıkla ilgili genel risk faktörlerinden birisi aileye ve ebeveyn-çocuk ilişkilerine yönelik risk faktörleridir. Ebeveynler ile çocuk arasında güvenli ve sevgiye dayalı bir bağ kurulmaması, çocuğun gelişimsel ihtiyaçlarının ebeveynler tarafından fark edilmemesi ve bu ihtiyaçların karşılanmaması, uygun olmayan ebeveynlik modelleri, ebeveynlerin çocuklarla ilgili riskler hakkında bilgi sahibi olmamaları ve yeterli rehberliği ve deneyimi sağlayamamaları oldukça önemli risk faktörleridir. Diğer taraftan erken yaşlardan itibaren, hatta doğumdan itibaren çocukla kurulan sağlıklı, duyarlı ve çocuğun ihtiyaçlarına uygun bir ilişki, risklerin farkında olmak ve gerekli rehberlik konusunda bilgi sahibi olmak ise her türden bağımlılığın önlenmesi konusunda koruyucu bir faktördür.

Bu bağlamda, Bakanlığımız tarafından ebeveynlerin ve çocukların bu konularda desteklenmelerini sağlayacak önleyici nitelikte programlar geliştirilmesi üzerinde durulan önemli hususlardandır ve erken yaşlardan itibaren ebeveynleri çocuklarla ilgili temel konularda bilinçlendirmeye, çocukları da güçlendirmeye büyük önem verilmektedir.

Bakanlığımız tarafından çocukların yaşam becerilerinin güçlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik ihmal, istismar ve şiddet konularını da barındıran kapsayıcı ve modüler bir eğitim programı hazırlanmaktadır. Bununla birlikte 7-18 yaş grubu için de ebeveynlere ve çocuklara yönelik yaygın eğitim modüllerinin oluşturulması için çalışmalar sürmektedir. 7-18 yaş grubu için hazırlanacak modüllerin içerisinde de bağımlılıkla ilgili konularda yer almaktadır. Bu bağlamda eğitim programı genel olarak bağımlılığa karşı önleyici mahiyette bir programdır.

Çocukların dijital ortamlar üzerinden karşılaşılabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve önleyici çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde “Sosyal Medya Çalışma Grubu” oluşturulmuştur. Sosyal Medya Çalışma Grubu; çocukların gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek ve çocukların ihmal, istismara maruz kalabileceği internet ortamında yer alan içeriklere paydaş kurumlar olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile iş birliği içerisinde müdahale

etmektedir. Çalışma grubu, aynı zamanda sorunun yaşandığı ildeki İl Müdürlükleri ile irtibat kurarak mağdur çocuklara ve ailelerine sosyal ve psikolojik destek verilmesini de sağlamaktadır. Bakanlığımız ve Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı iş birliğinde 16 yaş altındaki çocuklara yönelik sosyal medya düzenlemesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Sosyal medya düzenlemesinde yaş sınırına ilişkin kademeli bir düzenleme üzerinde durularak 13 yaşa kadar olan çocukları için ayrı, 13-16 yaş grubunda olan çocuklar için de ayrı olmak üzere, iki kademeli yapı üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir.

Ayrıca Bakanlığımızca Aile Eğitim Programı (AEP) ve Yeşilay iş birliğindeki Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Eğitimleri kapsamında bağımlılık ile mücadelede farkındalık eğitimleri verilmektedir. 2017 yılından bu yana uygulanan TBM eğitimlerinin kapsamı 2022 yılında genişletilerek madde bağımlılığı ile mücadele alanının yanı sıra alkol, tütün, kumar ve teknoloji bağımlılığı ile mücadele alanları da eklenmiştir. Diğer yandan, Bakanlığımızca başlatılan Sosyal Uyum Süreci Danışmanlığı kapsamında, bağımlılıkla mücadele alanında 18 yaş üzeri bireylere, ailelerine ve yakınlarına ihtiyaç duydukları rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır. Sosyal Uyum Süreci; bağımlılık problemi yaşayan/yaşamış bireylerin ve bu kapsamlı sorundan doğrudan etkilenen bağımlı bireylerin ailelerinin/yakınlarının topluma uyum sağlama girişimlerini içeren bir süreçtir. Bu süreç, tıbbi psikososyal tedaviden ayrı olarak, toplumla bağlarını kaybetmiş olan bireyin meslek edinme, iş bulma, arkadaşları ve ailesiyle olan ilişkilerini geliştirme yoluyla topluma yeniden uyumunu amaçlamaktadır.

Diğer yandan, Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planında (2024-2028) “Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Programı ve Aile Eğitim Programı kapsamında gençlere ve ailelerine kötü alışkanlıklar, bağımlılık, dijital kumar ile oyun bağımlılığı konusunda bilgilendirici eğitimler düzenlenmesi” ve “Koruyucu hizmetler kapsamında, ruh sağlığı, bağımlılık sorunları yaşayan kişilerin aileleri/bakım verenleri başta olmak üzere destek programları yaygınlaştırılması” faaliyetleri de yer almaktadır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.